

NORBERG
Norbergs Kommun

Barn- och utbildningskontoret

**Källskolan Åk F-3, Anpassad grundskola
och Fritidshemmets**

**Plan mot kränkande behandling samt
Riktlinjer och rutiner mot diskriminering**

Läsåret 2023-2024

Innehållsförteckning

Grunduppgifter.....	1
Kartläggning av elevernas upplevelse av det främjande- och förebyggande arbetet läsåret 2022-2023	3
Personalens utvärdering av det främjande- och förebyggande arbetet läsåret 2022-2023	6
Främjande och förebyggande insatser läsåret 2023-2024.....	10
Aktiva åtgärder på främjande nivå läsåret 2023-2024, att extra uppmärksamma.....	20
Aktiva åtgärder på förebyggande nivå läsåret 2023-2024, att extra uppmärksammade	21
Bilaga; Anmälan-Utredning-Åtgärd-Uppföljning, Om kränkande behandling/diskriminering/trakasserier	22

Grunduppgifter

Källskolans rektor och personal tar bestämt avstånd från alla former av kränkande-, diskriminerande behandling eller trakasserier. Vi arbetar aktivt för att förebygga och förhindra alla former av kränkande behandling i enlighet med gällande lagstiftning och styrdokument. Det förebyggande arbetet ska vara långsiktigt och omfatta såväl individ-, grupp- och skolnivå. Vårt främjande arbetssätt ska skapa goda och demokratiska relationer samt läromiljöer. Detta medför att förekomsten av kränkningar och diskriminering ska minska.

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Källskolans förskoleklass, årskurs 1–3, anpassad grundskola och fritidshemmet omfattas av planen.

Ansvariga för planen

Skolans rektor, kurator och Trygghetsteam är ansvariga för att *Plan mot kränkande behandling samt Riktlinjer och rutiner mot diskriminering* utarbetas, implementeras, följs upp och utvärderas.

Vår vision

”Det hänger på **mig** och **jag** kan göra något åt det – jag, vi tillsammans i det livslånga lärandet”. Eleverna ska känna sig trygga på skolan och alla kända ärenden av kränkande- och diskriminerande behandling ska behandlas professionellt av skolans personal. Elever, personal och vårdnadshavare ska vara väl insatta i hur arbetet mot kränkande-, diskriminerande behandling eller trakasserier bedrivs. All personal ska bedriva ett aktivt arbete för att förebygga alla former av kränkande behandling.

Planen gäller under läsåret 2023-2024

1 oktober 2023 till 30 september 2024.

Trygghetsteamets uppdrag

Trygghetsteamet arbetar tillsammans för att skapa trygghet på skolan. Arbetet utgår ifrån aktuell *Plan mot kränkande behandling samt Riktlinjer och rutiner mot diskriminering*. I sin tur bygger den på värden som förmedlas i Läroplan del 1 och 2. (Lgr22, från 1 juli 2022). Skolans rektor, kurator och Trygghetsteam har också i uppgift att säkerställa att planen implementeras, hålls aktuell och att den efterföljs.

Anmälan till socialförvaltningen

Vid oro för elev, elevens mående, elevens hemförhållanden eller elevens beteende där skolans åtgärder inte bedöms vara tillräckliga för att hjälp eleven ska sociala myndigheter kontaktas och skolans oro anmälas. Det är varje enskild personal som arbetar i skolans skyldighet att uppmärksamma rektor på sin oro om det finns en sådan. Rektor är den som är skolans ombud och gör anmälan.

Elevernas delaktighet

Eleverna på skolan deltar i arbetet mot kränkande och diskriminerande behandling genom att gå trygghetsvandring, delta i klass- och elevråd samt genomföra trivselenkät och sociogram. Eleverna är delaktiga i elevrådet där klassrepresentanter framför det som framkommit på klassrådet. Elevrådet träffas cirka en gång i månaden för att beröra viktiga frågor om elevernas trygghet och trivsel på skolan.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Vårdnadshavare ges information via Quiculum, på föräldramöte, via veckobrev och utvecklingssamtal. På kommunens hemsida finns aktuell Plan mot kränkande-, diskriminerande behandling och trakasserier. Vårdnadshavare har ansvar för att ta kontakt med lärare eller Trygghetsteamet vid misstanke om att det egna barnet eller annan elev på skolan är utsatt. Vårdnadshavare är delaktiga genom att genom samtal med skolans personal framföra synpunkter om skolans arbete mot kränkande, diskriminerande behandling eller trakasserier.

Personalens delaktighet

Personal från verksamhetens olika delar ingår i Trygghetsteamet och i början av läsåret presenterar teamet innehållet i planen för personal samt för elever genom en Power Point presentation. All personal ska aktivt arbeta för att motverka alla former av kränkande-, diskriminerande behandling och trakasserier, det ska råda "nolltolerans". Den som uppmärksammar kränkning, diskriminering eller trakasserier ska ingripa omedelbart och därefter ta kontakt med respektive klasslärare eller med rektor. Lärare eller annan personal på skolan är skyldiga att anmäla till rektor om de får kännedom om att en elev anser sig blivit utsatt för kränkande-, diskriminerande behandling eller trakasserier. Personalen ska lyssna på- och påminna elever om att alltid berätta för vuxna om någon utsätts för kränkning, diskriminering eller trakasserier. Var och en i personalen har ansvar för att vara väl insatt i lagstiftningen och hur skolans arbete mot kränkande-, diskriminerande behandling och trakasserier bedrivs. Dessutom aktivt förebygga och förhindra all form av kränkande-, diskriminerande behandling och trakasserier samt arbeta med åtgärder och uppkomna problemområden. Personalen deltar och stöttar eleverna att genomföra sociogram och trivselenkäter i klasser, samt delta vid trygghetsvandring. Dessutom genom att aktivt arbeta med värdegrund, trygghet och skolans ordningsregler. Respektive klasslärare har ansvar för arbetet i den egna klassen samt att delta i utvärderingen av planen vid läsårets slut.

Källskolans rektor är huvudansvarig för att skolan förebygger och förhindrar alla former av kränkande-, diskriminerande behandling och trakasserier bland elever och anställda. Rektor är skyldig att anmäla kännedom om diskriminerande behandling skriftligt, till skolans huvudman. Dessutom att på huvudmannens uppdrag skyndsamt starta en grundlig utredning, av omständigheterna kring ärendet. Rektor är ytterst ansvarig för att ärendet, inklusive insatta åtgärder, dokumenteras och återrapporteras till huvudmannen samt att uppföljning av ärendet sker innan det avslutas. Rektor ansvarar för att vidta de åtgärder som krävs i ärendet, för att förhindra diskriminerande behandling i framtiden. Skolans kurator är den som har det praktiska ansvaret för att utreda, dokumentera och följa upp diskriminerande behandling.

Implementering av planen

Innehållet i planen skall förankras hos all personal på skolan, vara ett levande dokument och genomsyra hela skolans verksamhet. Medlemmar i Trygghetsteamet presenterar planen i respektive arbetslag, vilka sen reflekterar tillsammans. Planen presenteras för elever via en Power Point och diskuteras på klass- samt elevrådet. Personal från verksamhetens alla delar är involverade i Trygghetsteamet Det är representanter från skolans förskoleklass-åk 3, anpassad grundskolan, fritidshemmet och elevhälsoteam. När planen är antagen av kommunens politiker ska den sättas upp i samtliga klassrum och tillkännages på kommunens hemsida. I rutinen för introduktion av nyanställda ska planen vara en av punkterna för genomgång.

Utvärdering

Källskolans rektor är huvudansvarig för att Källskolans arbete mot kränkande-, diskriminerande behandling och trakasserier utvärderas. Trygghetsteamet samarbetar med rektor kring detta. Planen ska utvärderas och följas upp löpande vid gemensamma personalmöten såsom arbetslag och APT samt utvärderas skriftligt senast 2024-06-18. Elevhälsan samt Trygghetsteamet utvärderar arbetet i sina respektive grupper och fritidshemmet utvärderar även sin trivselenkät. Elever är delaktiga i utvärdering av planen under läsårets sista klass- och elevråd.

Kartläggning av elevernas upplevelse av det främjande- och förebyggande arbetet läsåret 2022-2023

Kartläggningsmetod

Kartläggningen har skett systematiskt och syftat till att belysa elevernas trygghet och trivsel samt deras uppfattning om förekomsten av kränkande behandling, diskriminering eller trakasserier. Utifrån kartläggningen har risker i verksamheten identifierats och insatser planerats samt genomförts. Sociogram, trivselenkät och trygghetsvandring har genomförts för att kartlägga platser, situationer och uppfattningar gällande elevernas skolklimat och skoltrivsel. Dessutom har elevernas synpunkter om skolans ordningsregler framkommit genom klass- och elevråd. Utvärdering av Trygghetsteamets arbete, skolsköterskans hälsosamtal med elever, utvecklingssamtal elev-lärare-vårdnadshavare och kurators enskilda samtal har också bidragit till kartläggningen.

Områden som berörts av kartläggningen

Kartläggningen har omfattat skolans arbete mot kränkande-, diskriminerande behandling och trakasserier, där trygghet och trivsel samt delaktighet och inflytande belysts. Dessutom har kartläggningen omfattat skolans lokaler och hur dessa stödjer eller hindrar trygghet och trivsel.

Hur eleverna har involverats i kartläggningen

Eleverna har genomfört sociogram och svarat på två trivselenkäter samt deltagit i klass- och elevråd. Trivselenkäter har genomförts i åk F-3 och utvecklingssamtal har erbjudits alla elever. Vid läsårets sista elevråd var temat elevernas upplevelse av hur läsårets Plan mot kränkande, diskriminerande behandling och trakasserier varit synlig under deras skoldag.

Hur vårdnadshavare har involverats i kartläggningen

Vårdnadshavare har haft tillgång till läsårets Plan mot kränkande, diskriminerande behandling och trakasserier via kommunens hemsida. Dessutom har de fått viss information via Quiculum, veckobrev och även på Källskolans Facebook sida har information lagts ut. Vårdnadshavare inbjöds också i början av läsåret till föräldramöten. Någon specifik utvärdering av vårdnadshavares upplevelser har inte funnits.

Hur personalen har involverats i kartläggningen

Personalen har ansvarat för att eleverna genomfört sociogram, trivselenkäter och trygghetsvandring. De har avsatt tid till klassråd och för elevers deltagande vid elevråd. Analys av sociogram och trivselenkät har genomförts och presenterats för personalen som därefter, tillsammans med eleverna haft fokus på det som visat sig vara förbättringsområden. Dessutom genomförde all personal en utvärdering av läsårets plan, efter läsårets slut.

Insatser med syfte att tillvarata elevers upplevelser, läsåret 2022-2023

Sociogram

Under oktober 2022 genomfördes sociogram i klasserna, gällande elevernas sociala relationer. Varje klasslärare sammanställde sina elevers svar och sociogrammet belyste varje elevs upplevelse av kompisrelationer samt gemenskap. När det framkom att någon elev upplevde sig ensam eller utanför gjordes en insats från personal på skolan för att förbättra elevens situation.

Trivselenkäten

Förskoleklasserna har haft en egen, förenklad trivselenkät. Åk 1-3 har det här läsåret genomfört trivselenkäten vid två tillfällen, november samt mars och resultatet har följts upp på klass- samt elevråd. Hösterminen-22 deltog 100 % av skolans elever i åk 1-3 i enkätundersökningen. Vårterminen-23 deltog 99% av skolans elever i åk 1-3 i enkätundersökningen. I stort var nöjdheten den samma som under både höst- och vårterminen. I jämförelse med förra läsåret har elevernas nöjdhet minskat något avseende raster både själva skolgården, någon att vara tillsammans med samt att bli lyssnad på av vuxna. Nöjdheten har däremot ökat avseende vistelse i kapprummet, idrottens omklädningsrum, på slöjden samt ökad arbetsro i klassrummet. Eleverna upplever sig också mindre utsatta av andra elever/barn både under skoltid samt på nätet.

Sammanställning av Trivselenkäter Åk 1-3:

Hur känner du dig...			
1. Ht-22...när du är inne på lektionerna?	84%	14.8%	1.2%
Vt-23	76.2%	21.4%	2.4%
2. Ht-22...när du är ute på skolgården?	79.3%	18.3%	2.4%
Vt-23	80.4%	18.4%	1.2%
3. Ht-22...när du är i kapprummet?	54.4%	38.5%	7.1%
Vt-23	50%	40%	10%
4. Ht-22...när du är i gymnastiksalens omklädningsrum?	65.7%	24.8%	9.5%
Vt-23	63.1%	25.6%	11.3%
5. Ht-22...när du äter i matsalen?	86.4%	10.6%	3%
Vt-23	85.1%	11.9%	3%
6. Ht-22...Har du någon att vara med på rasterna, om du vill?	85.8%	13.6%	0.6%
Vt-23	88.7%	10.1%	1.2%
7. Ht-22... Tycker du att lärare och andra vuxna som är i klassrummet lyssnar på dig?	92.3%	7.7%	0%
Vt-23	88.1%	10.1%	1.8%
8. Ht-22...Tycker du att rastvärdar och andra vuxna som är ute på din rast, lyssnar på dig?	77.5%	20.1%	2.4%
Vt-23	77.4%	19%	3.6%

9. Ht-22...Får du hjälp av lärare och de andra vuxna som är inne på lektionen, när du behöver hjälp?	89.9%	9.5%	0.6%
Vt-23	91.7%	7.7%	0.60%
10. Ht-22...Får du hjälp av rastvärdar och de andra vuxna som är ute på din rast, när du behöver hjälp?	88.2%	10.6%	1.2%
Vt-23	87.5%	7.7%	4.8%
11.Ht-22... Åk 1-2 Hur tycker du att samverkan är?	89.4%	8%	2.6%
Vt-23	88.4%	11.6%	0%
11. Ht-22... Åk 3 Hur tycker du att slöjden är?	96.6%	5.4%	0%
Vt-23	92.9%	7.1%	0%
12. Ht-22... Får du arbetsro, när du ska jobba på lektionen?	66.3%	25.4%	8.3%
Vt-23	66.1%	28%	5.9%
13. Ht-22... Vågar du säga vad du tycker och tänker i klassen?	65.1%	24.8%	10.1%
Vt-23	59%	31.5%	9.5%
	Nej aldrig	Ja ibland	Ja ofta
14. Ht-22...Gör någon annan elev något dumt mot dig på skolan?	63.3%	27.8%	8.9%
Vt-23	60%	32.7%	8.3%
15. Ht-22...Gör någon på nätet något dumt emot dig?	91.7%	8.3%	0%
Vt-23	83.3%	13.7%	3%

Klass- och Elevråd

Klassläraren har ordnat klassråd för sin klass, strax innan elevrådsmöten. Under klassråden har frågor gällande elevernas trivsel och skolsituation diskuterats och förberetts till elevrådet. Till elevråden har varje klass haft två representanter och under läsåret har nio elevråd genomförts. Teman för elevråden har varit; skolgårds- och ordningsregler, otrygga platser och rastaktiviteter, Planen mot kränkande behandling både synpunkter vid uppstart samt utvärdering av hur den fungerat, kapp- och omklädningsrum, mat och läxor, miljö och Earth Hour samt förslag på tema till skolans värdegrundsvecka. Trygghetsvandring genomförde varje klass inför ett elevråd för att uppmärksamma otrygga platser. Vandrigen skedde fysiskt eller via uppritande av skolgården på tavlan i klassrummet. Synpunkterna diskuterades på elevrådet och åtgärder som var möjliga vidtogs. Flera punkter förmedlades vidare till NVK då det handlade om den fysiska miljön. Övrigt var exempelvis konflikter vid fotbollsplan och att elever från Centralskolan betedde sig dumt mot yngre elever. Vid läsårets sista elevråd diskuterades läsårets Plan mot kränkande, diskriminerande behandling och trakasserier och uppmärksammade extra det eleverna ansåg behövde förändras. Det var att; flera klasser hade inte haft någon fadderverksamhet tillsammans med en annan klass och saknade detta. I den fysiska skolmiljön upplevde eleverna flera brister

bland annat de slitna omklädningsrummen vilka också saknar ljuddämpning samt de trånga kapprummen. Spelplanerna för bollsporter är undermåliga och med en önskan om att få en roligare skolgård.

Personalens utvärdering av det främjande- och förebyggande arbetet läsåret 2022-2023

Kartläggningsmetod

Trygghetsteamet har utvärderat läsårets insatser genom att framförallt utgå från de planerade aktiva åtgärderna. Övrig personal genomförde en utvärdering i juni månad genom att reflektera kring hur de använt de främjande och förebyggande åtgärder samt om en önskan fanns avseende någon förändring.

Delaktighet

Delaktiga i utvärderingen var lärare, pedagoger, fritidshemspersonal och elevhälsan. De har skriftligt lämnat sin utvärdering till rektor samt kurator.

Resultat

Plan mot kränkande, diskriminerande behandling och trakasserier är ett än mer levande dokument för personalen. Den övergripande bilden vid läsårets utvärdering var att de insatser som funnits i stort följts och fungerat väl samt att man önskade att insatserna bibehålls till nästa läsår. Den insats som inte fungerat är fadderverksamheten över klassgränser, det var heller inget åk 1 och 2 saknat. Värdegrundsarbetet har fortsatt vara upp till varje klasslärare att besluta insatser. Det har medfört varierande både i teman samt i tidsåtgång. Brister i den fysiska skolmiljön är ytterligare ett område som påverkat skoldagen negativt och som påtalats till NVK. Många brister kvarstår samt även kräver mer omfattande åtgärder. Konflikthantering mellan elever är ett område med önskan om utvecklade stödinsatser. Källskolan har tydliggjort de aktiva åtgärderna på främjande- och förebyggande nivå där extra satsningar skulle genomföras. Avseende de främjande åtgärderna har åtgärderna genomförts avseende rastaktiviteter, värdegrundsarbete och ökad delaktighet för elever. Insatser kopplade till fritidshemmet har dock inte genomförts fullt ut. Att åldersanpassa material kring värdegrundsdropparna samt mer material kring internet och sociala media kvarstår att utveckla. Insatserna på förebyggande nivå har genomförts.

Trygghetsteamet

Syftet med gruppen är att öka hela personalens delaktighet samt underlätta informationsflödet på skolan. Dessutom att utveckla skolans värdegrund- och trygghetsarbete. I gruppen har representanter från varje arbetslag samt skolsköterska och idrottslärare ingått och skolkurator har haft den samordnande funktionen. Från och med det här läsåret har också biträdande rektor ingått i teamet. Under läsåret har Trygghetsteamet träffats vid 13 tillfällen, varannan vecka, á en timme. Vid två tillfällen har mötena dessutom varit enskilt arbete med syfte att förbereda de två temaveckor som skolan genomfört. Den Power Point gruppen gjorde till förra läsåret har fortsatt att användas under detta läsår. Representant från gruppen deltog vid åk 3 föräldramöte som genomfördes i september, temat var nätet och sociala medier. Gruppen har ansvarat för att sociogram och trivselenkät genomförts i klasserna samt sammanställt och analyserat trivselenkäterna. Temaveckorna har varit FN 24-28 oktober samt "Vi tillsammans" 6-10 mars.

Hela skolan hade dessutom under en höstvecka fokus på ”Stopp min kropp” utifrån Rädda barnens material. Trygghetsteamet har ytterligare fyllt på materialet i Teams kring värdegrundsarbetet. Kurator har även detta läsår träffat alla klasser utifrån konflikthanteringsprogrammet ”Bråka smartare”. Konceptet Minimedling blev inte ytterligare tydliggjort när och hur det skulle användas och har därför inte efterfrågats.

Handledning med rast värdar;

Skolkurator har haft regelbundna träffar med rast värdar, totalt 13 tillfällen. Fokus har varit det som varit aktuellt för stunden kring elever samt skolgården. Tips på tillvägagångssätt vid konflikter och samtal med elever har diskuterats. Stöd har också getts kring lågaffektivt bemötande. Viss information har kurator förmedlat vidare till annan personal eller hanterat genom samtal med elever

Elevhälsan

Elevhälsan har träffats regelbundet en gång i veckan à två och en halv timme och med möjlighet för klasslärare att delta vid behov. Dessutom har elevhälsan haft fyra planeringstillfällen under läsåret. Elevhälsan på skolan har omfattat specialpedagogiska- och psykosociala insatser samt skolhälsovård genom skolsköterska. Läkare samt psykolog har funnits som regelbundna insatser att erbjuda vid elevs speciella behov av bedömning eller stöd. Det här läsåret har skolläkare och psykolog också deltagit vid några elevhälsomöten. Elevhälsans har främst arbetat generellt samt individuellt förebyggande och hälsofrämjande i syfte att stödja elevernas utveckling mot skolans mål.

Trygghetsvandring

Trygghetsvandring genomfördes av alla klasser i början av läsåret och upplevda otrygga platser diskuterades på elevrådet. De områden som var möjliga att förbättra genomfördes.

Ordning- och skolgårdsregler

Lsårets ordning- och skolgårdsregler fastställdes vid läsårets första elevråd. De benämns som droppar och ledstjärnor. Varje klass kompletterade sen med egna trivselregler som bestämdes av klasslärare och dennes elever i samverkan. Klassvis arbetade eleverna med dessa regler på olika sätt.

Värdegrundsarbete i klass. ”Jag, vi tillsammans i det livslånga lärandet”.

Arbetet kring värdegrund är ett dagligen aktuellt tema på skolan. Under läsåret har ett gemensamt samtida tema kring dessa frågor inte funnits, förutom under läsårets tre temaveckor. Under några läsår har Källskolan istället provat att arbetslagen i varje årskurs tillsammans skulle planera sitt värdegrundsarbete. Det har istället oftast planerats enskilt av varje klasslärare. Värdegrundsarbetet utifrån Dropparna fungerar väl i förskoleklasserna och sen i olika utsträckning avtagit och klassvis ersatts av annat värdegrundsarbete. Sedan januari har Källskolan en prenumeration på EQ verkstadens värdegrundsmaterial vilket var uppskattat av flera lärare.

Anpassning i klassrum

Utifrån Källskolans utvecklingsarbete med stöd av SBS (Samverkan för Bästa Skola) ses nu anpassningar i klassrummet som en del i den tillgängliga lärmiljön.

Särskilt undervisningsstöd Oasen

Oasen har under läsåret haft fyra fasta resurspersoner knutna till verksamheten. Elever med denna anpassning har extra behov av vuxna med riktad kompetens till deras svårigheter, något skolan försöker tillgodose. Personalen har gett elever stöd både på Oasen, under deras rast samt i klassrum. En förstelärare har haft till uppgift att utveckla verksamheten och regelbundet träffat personalen.

Arbetsro

I vissa klasser har elever varit delaktiga i att ta fram en plan kring hur man ska tänka kring samt arbeta med arbetsro. Morgonrutiner har under läsåret utvecklats för att ge eleverna en god start på dagen, vilket visat sig ha en positiv påverkan på hela skoldagen.

Trygg förflyttning

De förflyttningar som förekommit har varit till idrottens två olika lokaler samt för åk 3 elever till slöjden. I förskoleklass har en lärare alltid följt med eleverna vid förflyttningar. I åk 1 har lärare eller fritidshemspersonal följt eleverna till och från idrotten. I åk 2 har elevernas förflyttningar skett både med personal men också på egen hand i små grupper. I åk 3 har vuxenstödet vid förflyttning utvecklats alltmer, som en förberedelse inför åk 4. Eleverna ska dock förflyttat sig tillsammans med annan elev och ingen elev ska ha behövt gå ensam. Vid skolbussarnas ankomst samt avgång har personal funnits med som stöd.

Elevstöd under rasterna

Läsårets rast värdar har varit väl inarbetade och ett självklart stöd för eleverna på deras raster. De har varit schemalagda mellan klockan 09-10 samt 11-12 och burit gula uppmärkta reflexvästar. Rast värdarna har upplevts haft en positiv påverkan på elevernas rast klimat och trygghet. Resurspersonal har haft ett tydligt uppdrag att vara ute med "sina elever" under raster, för att ge dem stöd i det sociala samspelet.

Rastaktivitet

En fritidspedagog har haft ansvaret att planera och genomföra verksamheten. På elevrådet har eleverna kommit med förslag och önskemål om rastaktiviteter. Dessa har dock endast tillgodosetts i begränsad utsträckning och en önskan finns att utbudet av vuxenledda rastaktiviteter ökar. De olika aktiviteterna har genomförts under elevernas lunchraster, alla skoldagar och varit förlagd till framförallt Källans skolgård. Rastaktiviteterna är viktiga för elevernas trivsel och trygghet på rasterna. Fritidspedagogen är också en extra vuxen på skolgården som eleverna vid behov kan vända sig till.

Fadderverksamhet

Flera av klasserna har inte genomfört någon fadderverksamhet under läsåret. Vid elevernas utvärdering är detta något de saknat och efterfrågar. Åk 1 tänker att fadderverksamheten inte är nödvändig men åk 3 upplever detta som ett positivt inslag och de har varit kopplade till varsin förskoleklass. En önskan finns också hos en del elever att införa rast kompisar.

Temaveckor och uppmärksamma viktiga kalenderdagar

Källskolans gemensamma dagar har varit Friidrott, Stopp Min Kropp, FN, Nobel, Lucia, Trollstigen samt Klasskidan vilken arrangerades av Engelbrektsloppet. Trygghetsteamet arrangerade en vecka som döptes till "Vi tillsammans. Aktiviteter fanns både i klassrummet samt på raster och var en uppskattad vecka hos elever.

Internet och sociala media

Under läsåret har ingen skolgemensam satsning kring elevernas användande av internet och sociala medier genomförts. Hur klasslärare hanterat ämnet var delvis åldersrelaterat och diskussion i klassrummet har funnits. Vid läsårets uppstart hade föräldramötet för åk 3, internet som ett tema för vårdnadshavare. Skolsköterska och kurator hade under vårterminen lektioner i åk 2, med temat Hälsa. I det ingick vad man bör tänka på för att få en fysiskt lämplig användning av mobil och Ipad. Skolläkaren och också bidragit med föräldrattips.

Kapprum och omklädningsrum

I elevernas trivselenkät framkommer alltid ett missnöje med kapprummen. Kapprummen är svåra att åtgärda då det är trångt. Vid jämförelse med förra läsårets trivselenkäter så har nöjdheten detta läsår dock ökat. Redan förra läsåret arbetade lärarna aktivt och med idéer från eleverna kring hur trivseln skulle öka vilket fortsatt detta läsår.

Omklädningsrummet är ett tillfälle då konflikter uppstår, men även i omklädningsrummet vid idrotten har trivseln ökat i jämförelse med förra läsåret. Idrottslärare har under vårterminen genomfört en riktad insats för att påminna eleverna om gott uppförande vid ombyte. Dessutom har personal oftare funnits i flickornas omklädningsrum och idrottslärare har befunnit sig i pojkarnas omklädningsrum. Några elever har också getts möjlighet att avsluta lektionen något tidigare för att kunna duscha i lugn och ro. Bristerna i omklädningsrummens fysiska miljö är stor och behovet av renovering har påtalats till NVK vid flera tillfällen.

Matro och kommunicera

Då matsalen nu är ljuddämpande har upplevelse av god matro varit stor. Den lilla matsalen har använts till elever i behov av en extra lugn matsituation. Lunchen har inletts under lugn och ro ”röd lapp”. När man ätit under tystnad en stund har lappen vänts ”gul/grön”, man har fått småkonversera. Av utvärderingen framkommer att den har använts i varierande grad mellan klasser och årskurser. Grunden har varit en oskriven regel att de första 10 minuterna skulle maten intas under tystnad. Under vårterminens temavecka togs ”lappen” bort som ett försök att se om ljudnivån skulle bli för hög, det upplevdes positivt av många.

Pulshöjande aktivitet

Måndagsmorgnar har Källskolan startat med en kort promenad för alla klasser. Förskoleklasserna har under läsåret erbjudits morgonpuls utomhus på tisdagar och fredagar. I åk 1-3 har klasslärare genomfört rörelsepaus i klassrummen, under lektionstid. Idrottslärare har erbjudit specialidrott till elever i behov av extra stöd i den motoriska utvecklingen och rörelseförståelsen.

Incidentrapport och kränkingsanmälan

Källskolans rastvärdar är de som framförallt bevittnat incidenter och skrivit dess rapporter. Händelserna har hanterats direkt i stunden av rastvärdar som också meddelat klasslärare. Klassläraren är den som vid behov hanterat händelsen vidare samt kontaktat vårdnadshavare. Om incidenten hänt under barnets vistelse på fritidshemmet har den hanterats av fritidshemmets personal. Incidentrapporterna har varit en stående punkt under elevhälsans möten. Beslut har där fattats om incidenten skulle bedömas som en kränkning och anmälas till huvudmannen. Kurator har då ansvarat för att utreda och dokumentera händelsen. Skolans Trygghetsteam hade som en stående punkt, en generell diskussion kring incidenter på skolan. Antalet incidentrapporter har minskat i jämförelse med förra läsåret. Totalt har 156 incidentrapporter skrivits i jämförelse med förra läsåret då 230 skrevs. Då flera elever berörts i vissa av incidenterna har det totalt varit 70 elever som förekommit i dessa. Av de totalt 156 incidentrapporterna har fyra bedömts vara kränkningar enligt någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Alla kränkningar har avsett elev till elev. I en åk 3 klass skedde vid något tillfälle en kränkning där många elever var inblandade. Den hanterades genom att skolkurator och sen även specialpedagog gjorde en insats i klassen.

Som ett led i att ge eleverna ökad kunskap och en strategi för konflikthantering har kurator genomfört lektioner i ”Bråka Smartare”. ”Mini Medling”, har kunnat erbjudas men då det inte är en inarbetad rutin för hur och när det ska efterfrågas har ingen ”Mini Medling” genomförts. En önskan finns hos personalen att skolan utvecklar fler strategier kring stöd till elever i konflikt.

Konflikthantering

Källskolans mål är att eleverna ska lära sig att förebygga konflikter samt hur konflikter kan hanteras hjälpsamt om de uppstår. Till stöd fanns vuxna ute på raster, kurator har lärt ut konflikthanterings strategier genom ”Bråka smartare” samt lärare att rett i konflikter och/eller använt sig av ”Time out”.

Hälsosamtal

Under läsåret har 63 hälsosamtal genomförts i förskoleklass, likaså har skolsköterskan hjälpt till på Centralskolan och genomfört 41 hälsosamtal i årskurs 4. Skolsköterskan har utifrån hälsosamtalen fångat upp flertalet elever med behov stöd och hjälp utifrån varierande perspektiv.

Bussituationen

Skolbussarna kommer till- samt avgår från skolan. På morgonen har en rast värd mött upp vid busshållplatsen och personal från förskoleklasser mött upp sina elever. När skoldagen slutat har personal följt med till- samt väntat tills bussen åkt. Insatsen finns för att skapa en tryggare situation i anslutning till att eleverna kommit med- samt tagit sig hem via buss.

Fritidshemmet

Fritidshemmen har under läsåret varit uppdelade i fyra enheter varav en avdelning för åk 3-6. Värdegrundsarbetet genomsyrar den dagliga verksamheten. Under höstterminen deltog personalen på fritidshemmet i en utbildning via SBS, som handlade om pedagogiska planeringar samt samverkan skola-fritids. En aktiv åtgärd på främjande nivå. var förstelärare med uppgift att utveckla samverkan skola-fritidshem. Uppdraget har under det här läsåret det inte medfört någon utveckling, då motsvarande funktion saknats på fritidshemmet.

Främjande och förebyggande insatser läsåret 2023-2024

Målet med skolans främjande och förebyggande arbete är att skapa en trygg och tillitsfull arbetsmiljö för alla elever, där eleverna har goda möjligheter att lära och utvecklas individuellt. Skolan ska genom sitt demokratiska uppdrag främja ett skolklimat där alla barn och elever känner sig trygga och respekterade. Syftet är att personal och elever i både ord och handling ska visa respekt för den egna individens- och allas lika värde (Lgr 22 kap 1-2). Här nedan beskrivs vilka insatser Källskolan ska genomföra läsåret 2023-2024. De främjande- och förebyggande insatserna på skolan och fritidshemmet är i riktning mot grundskolans vision där Bemötande, Respekt, Ledarskap, Samarbete och Utveckling är ledord. ”Jag, vi tillsammans i det livslånga lärandet”. De främjande är insatserna är de som görs utan att det finns ett särskilt problemområde. De insatserna ska stärka förutsättningarna för likabehandling i skolan och på fritidshemmet. Likabehandling, att alla elever ska ges möjlighet att utvecklas utifrån sina egna förutsättningar. De förebyggande insatserna handlar om att skapa en organisation och att medarbetarnas uppdrag är sådant att risken för kränkande-, diskriminerande behandling eller trakasserier minimeras.

Namn: Trygghetsteamet

Områden som berörs av insatsen Trygghetsarbete är med syfte att förebygga och hantera uppkomna fall av kränkande-, diskriminerande behandling eller trakasserier bland elever. Värdegrundsarbete är med syfte att belysa- och arbeta för jämställdhet och mänskliga rättigheter. Trygghetsteamet har framförallt fokus på det generella- och förebyggande arbetet. Teamet ska vidareutveckla trygghet- och värdegrundsarbetet på Källskolan, uppdatera och förse klasslärare med material och förbereder temaveckor. Gruppen har ansvaret för att förse lärare med sociogram och trivselenkät att genomföra i

klasserna samt att sammanställa och analysera trivselenkäterna. Gruppen ska också ge riktade insatser till elever vid uppkomna kränkningar, diskriminering eller trakasserier.

Insats Trygghetsteamet träffas varannan vecka, å en timme, deltar vid åk 3 föräldramöte samt ger stöd i konflikthantering.

Mål och uppföljning Syftet med insatsen är att förankra respekten för alla människors lika värde och bidra till en skolmiljö där alla känner sig trygga och utvecklas. Insatsen följs upp fortlöpande och utvärderas av skolans personal vid läsårets slut.

Ansvarig All personal på Källskolan har ansvaret för att arbeta trygghets- och värdegrundsskapande. Källskolans rektor har det övergripande ansvaret för verksamheten samt uppföljning och utvärdering.

Datum när det ska vara klart 2024-06-12

Trygghetsteamet läsåret 2023/2024

Filippa Folkjern (biträdande rektor) filippa.folkjern@edu.norberg.se

Kärsti Heed Rundgren (kurator) karsti.heed.rundgren@edu.norberg.se

Madelene Fahlstad (skolsköterska) madelene.fahlstad@edu.norberg.se

Anneli Eriksson (lärare F-klass) anneli.eriksson@edu.norberg.se

Jerker Bergling (Åk /idrottslärare) jerker.bergling@edu.norberg.se

Marie Bergstrand (lärare Åk 2) Marie.Bergstrand@edu.norberg.se

Ellie Petersen (lärare Åk 3) elisabeth.Petersen@edu.norberg.se

Ylva Arnlund (lärare anpassad grundskola) ylva.arnlund@edu.norberg.se

Keitty Nizigiyama (fritidshem) keitty.nizigiyama@edu.norberg.se

Eddie Tunell (elevassistent) eddie.tundell@edu.norberg.se

Namn: Elevhälsan

Områden som berörs av insatsen Enligt Skollagen (2010:800 2kap 25 §) ska elevhälsan på skolan omfatta medicinska-, psykologiska-, psykosociala- och specialpedagogiska insatser. Skolsköterska, kurator och specialpedagog finns för att ge extra stöd i syfte att alla elever ska må så bra som möjligt och öka förmågan att nå kunskapsmålen. Elevhälsans uppdrag är främst att arbeta förebyggande och hälsofrämjande i syfte att stödja elevernas utveckling mot skolans mål. Elevhälsans generella arbete ska främja elevers lärande, utveckling och hälsa samt förebygga elevers ohälsa och inlärningssvårigheter. Elevhälsans individuellt riktade arbete ska bidra till att varje enskild elev ges förutsättningar att utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

Insats Elevhälsan träffas regelbundet en gång i veckan à 2 ½ timme och med möjlighet för klasslärare att delta vid behov. Dessutom har elevhälsan fyra planeringstillfällen per läsår. Under läsåret kommer också en samverkan med Centralskolan att utvecklas ytterligare.

Mål och uppföljning Syftet med insatsen är att elevhälsan ska uppmärksamma och på uppdrag av rektor skyndsamt utreda orsaker till inlärningsproblem, andra svårigheter i skolsituationen eller orsaker till ohälsa samt ge särskilt stöd. En del i det arbetet är att aktivt följa upp elevernas närvaro. Insatsen pågår under hela läsåret, följa upp löpande samt utvärderas av elevhälsan och övrig personal vid läsårets slut.

Ansvariga

Rektor har det yttersta och övergripande ansvaret för elevhälsan på Källskolans grundskola, anpassade grundskola samt fritidshem.

Biträdande rektor en biträdande rektor har delegerat ansvar för F-åk 3 och en annan biträdande rektor har delegerat ansvar för fritidshemmet.

Specialpedagogens uppgift är att bistå skolan med specialpedagogisk kompetens och insatser i syfte att möjliggöra för eleverna att nå de uppsatta kunskaps- och hälsomålen.

Kurators uppgift är att bistå skolan med psykosocial kompetens och insatser i syfte att möjliggöra för eleverna att nå de uppsatta kunskaps- och hälsomålen.

Skolsköterska utför den medicinska insatsen och är till för alla elever under hela skoltiden. Insatsen följer elevens hälsa och ser till hela barnet. Arbetet skall främst vara förebyggande. Skolläkare och Skolpsykolog finns att tillgå efter beslut hos Elevhälsan. Konsulterande logoped kopplas till elevärenden vid behov.

Datum när det ska vara klart 2024-06-12

EHT, Elevhälsoteamet läsåret 2023/2024

Victoria Åkerlund (rektor) victoria.akerlund@edu.norberg.se

Filippa Folkjern (biträdande rektor) filippa.folkjern@edu.norberg.se

Ywonne Fredriksson (specialpedagog) ywonne.fredriksson@edu.norberg.se

Marie Nord (specialpedagog) marie.nord@edu.norberg.se

Anna Koivonen (specialpedagog) anna.koivonen@edu.norberg.se

Kärsti Heed Rundgren (kurator) karsti.heed.rundgren@edu.norberg.se

Madelene Fahlstad (skolsköterska) madelene.fahlstad@edu.norberg.se

Maria Tapper (skolläkare)

Chantal Bengtson Mc Phillips (skolpsykolog)

Namn: Närvarofrämjande

Källskolan fortsätter att utveckla rutiner för att tidigt upptäcka och minska risken för problematisk skolfrånvaro.

Namn: Sociogram

Områden som berörs av insatsen Sociogram är ett diagram som avbildar de sociala kontakterna i en klass. Det hjälper klasslärare att få en bild av hur kamratförhållandena ser ut och utifrån det genomföra kamratstödande insatser.

Insats Sociogram genomförs i varje klass under höstterminen, med möjlighet för de som önskar att göra ett nytt sociogram under vårterminen.

Mål och uppföljning Syfte med insatsen är elevstödande, att skapa kamratrelationer och minska utanförskap. Insatsen följs upp regelbundet och utvärderas av skolans personal vid läsårets slut.

Ansvarig Klasslärare har ansvar för att sociogrammen genomförs. Källskolans rektor har det övergripande ansvaret för verksamheten samt uppföljning och utvärdering.

Datum när det ska vara klart 2024-06-12

Namn: Trivselenkät

Områden som berörs av insatsen Trivselenkäten är ett frågeformulär med enklare svarsalternativ. Den ger klassläraren och övrig skolpersonal en generell bild av hur varje klass samt eleverna på skolan sammantaget trivs. Utifrån de analyserade svaren genomförs insatser för att öka trivsel och trygghet.

Insats Trivselenkäten besvaras av eleverna vid två tillfällen under läsåret.

Mål och uppföljning Syftet med insatsen är att öka elevinflytandet samt att öka trygghet och trivsel på skolan. Trivselenkäten analyseras i anslutning till genomföranden, svaren diskuteras på klass- samt elevråd och åtgärder som är möjliga vidtas. Insatsen följs upp regelbundet och utvärderas av skolans personal vid läsårets slut.

Ansvarig Trygghetsteamet förser klasslärare med enkäten samt analyserar svaren.

Klasslärare har ansvar för att trivselenkäten besvaras av alla klassens elever. Källskolans rektor har det övergripande ansvaret för verksamheten samt uppföljning och utvärdering.

Datum när det ska vara klart 2024-06-12

Namn: Klassråd

Områden som berörs av insatsen Varje klass har ett klassråd där hela klassens elever har möjlighet att framföra synpunkter. Elevernas aktuella situation med fokus på trygghet och trivsel diskuteras och frågorna till kommande elevråd förbereds.

Insats Klassråd genomförs cirka en gång per månad och inför elevrådet samt att elevrådets synpunkter följs upp i klassen efteråt. Klassråden följer ett för skolan gemensamt protokoll.

Mål och uppföljning Syftet med insatsen är att öka elevinflytandet. Insatsen pågår under hela läsåret, följs upp löpande samt utvärderas av skolans personal vid läsårets slut.

Ansvarig Trygghetsteamet skickar ut dagordningen samt aktuellt tema. Klasslärare ansvarar för att klassråd genomförs. Källskolans rektor har det övergripande ansvaret för verksamheten samt uppföljning och utvärdering.

Datum när det ska vara klart 2024-06-12

Namn: Elevråd

Områden som berörs av insatsen Elevråd ska öka elevernas delaktighet genom att samla- och stärka dem i ett demokratiskt forum. Vilka elever som blir klassrepresentanter i elevrådet ser olika ut beroende av årskurs.

Insats Elevrådet genomförs cirka en gång per månad och i elevrådet deltar två representanter per klass.

Mål och uppföljning Genom elevrådsrepresentanter förs elevernas röst fram och värnar om elevers rättigheter samt ökar elevinflytandet. Under läsåret kommer Trygghets Teamet diskutera hur skolan på sikt ska kunna utveckla elevrådet, med syfte att det än mer ska bli ett forum för elevdemokrati. Insatsen pågår under hela läsåret, följs upp löpande samt utvärderas vid läsårets sista elevråd och av skolans personal vid läsårets slut.

Ansvarig Källskolans biträdande rektor håller i elevråden och rektor har det övergripande ansvaret för verksamheten samt uppföljning och utvärdering.

Datum när det ska vara klart 2024-06-12

Namn: Trygghetsvandring

Områden som berörs av Trygghetsvandring är att kartlägga fysiska platser på och kring skolgården som upplevs otrygga för eleverna.

Insats Trygghetsvandringen genomförs i början av varje läsår, klassvis tillsammans med klasslärare. Resultatet följs upp på elevrådet och åtgärder som är möjliga vidtas.

Mål och uppföljning Syftet med insatsen är att öka elevernas inflytande till att skapa en så trygg fysisk skolmiljö som möjligt. Insatsen följs upp löpande samt utvärderas av skolans personal vid läsårets slut.

Ansvarig Klasslärare ansvarar för att klassen genomför en trygghetsvandring. Källskolans rektor har det övergripande ansvaret för verksamheten samt uppföljning och utvärdering.

Datum när det ska vara klart 2024-06-12

Namn: Ordnings- och skolgårdsregler

Områden som berörs av insatsen Läsårets ordning- och skolgårdsregler fastställs vid läsårets första elevråd.

Insats Skolgemensamma ordnings- och skolgårdsregler samt klassvisa trivselregler.

Mål och uppföljning Syftet med reglerna är att Källskolan ska vara en plats där alla är trygga, trivs, har lust att lära, känner arbetsglädje samt utvecklas. Insatsen pågår under hela läsåret, följs upp löpande och utvärderas vid klass- och elevråd samt av skolans personal vid läsårets slut.

Ansvarig Rektor är ansvarig för att reglerna förankras hos all personal vid läsårets uppstart. Klasslärare diskuterar med eleverna på klassrådet som kommer med eventuella förslag på ändringar. Klasslärare ger extra stöd i att reglerna ”levandehålls” hela läsåret. Biträdande rektor ansvarar för att reglerna diskuteras och beslutas på elevråd samt att reglerna kommuniceras med vårdnadshavare. All personal har ansvar för att stödja eleverna i att reglerna efterföljs.

Datum när det ska vara klart 2024-06-12

Namn: Värdegrundsarbete i klass. ”Jag, vi tillsammans i det livslånga lärandet”.

Områden som berörs av insatsen Bemötande, Respekt, Eget Ansvar (Ledarskap), Samarbete och Utveckling är ledorden för värdegrundsarbetet. Dessa samt Arbetsro är de sex teman som återfinns i Källskolans värdegrundsdocument och trädet.

Insats Källskolans värdegrundsarbete ska finnas med i allt arbete på Källskolan och under hela skoldagen (Lgr 22 kap 1-2). Trygghetsteamet ska komplettera och åldersanpassa materialet. Trygghetsteamet ska förbereda material till skolans värdegrundsveckor. Under läsåret kommer Källskolan ha ett gemensamt F-åk 3 arbetslag som träffas varje tisdag. Där kan en stående punkt vara värdegrundsarbete, för att skapa en gemensam plattform. Varje klasslärare planerar och bestämmer sedan hur värdegrundsarbetet i klassen ska genomföras.

Mål och uppföljning Syftet med insatsen är att öka elevernas kunskap kring samt bemötande utifrån ett synsätt om jämställdhet, mänskliga rättigheter och allas lika värde. Insatsen pågår under hela läsåret, följs upp löpande samt utvärderas av skolans personal vid läsårets slut.

Ansvarig Trygghetsteamet är ansvariga för tips och förslag och klasslärare ansvarar för genomförandet i klassen. Källskolans rektor har det övergripande ansvaret för verksamheten samt uppföljning och utvärdering.

Datum när det ska vara klart 2023-06-12

Namn: Tillgänglig lärmiljö/Arbetsro

Områden som berörs av insatsen Utifrån Källskolans utvecklingsarbete med stöd av SBS (Samverkan för Bästa Skola) är nu anpassningar i klassrummet en del i den tillgängliga lärmiljön vilken ska vara socialt tillgänglig och inkluderande. Dessutom är den differentierade undervisningen inte bara avseende kunskaper utan även för trivsel och trygghet.

Insats Stödtriangeln; främjande, förebyggande, åtgärdande, enligt Skollagen SFS 2010:800 kap 3 utgör grunden i insatsen. Den tillgängliga lärmiljön skapas i hur man organiserar arbetet i klassrummet samt differentierade undervisningen. Den tillgängliga lärmiljön med generella anpassningar finns för alla elever och ska skapas av alla pedagoger och under hela skoldagen. När vissa elever behöver extra anpassningar provas detta i klassrummet. Vid särskilt stöd ska det föregås av en pedagogisk kartläggning med beslut av rektor om åtgärdsprogram.

Mål och uppföljning Syftet är att eleverna ska känna arbetsro i klassrummet. Källskolans klassrumsregel lyder ”I klassrummet ska alla ha möjlighet att lära”. Insatsen ska öka elevers förmåga att tillgodogöra sig undervisningen så bra som möjligt. Insatsen pågår under hela läsåret, följs upp löpande samt utvärderas av skolans personal vid läsårets slut.

Ansvarig Elevhälsan har en stödande funktion till klasslärare som ansvarar för att insatser genomförs. Källskolans rektor har det övergripande ansvaret för verksamheten samt uppföljning och utvärdering

Datum när det ska vara klart 2023-06-12

Namn: Särskilt undervisningsstöd Oasen

Områden som berörs av insatsen Oasen bidrar till en individuell extra anpassning och särskilt stöd, avsedd för elever med särskilda behov samt för att förebygga risksituationer. Oasen ska främja elevens lärande, utveckling samt hälsa och skapa en god miljö i lärandesituationen.

Insats Oasen har fast personal som i samarbete med klasslärare ger eleverna stöd i den teoretiska- och sociala utvecklingen. Personalen är kopplad till en åk 1-3 vardera, för att optimera samverkan.

Mål och uppföljning Syfte är att elever på Oasen får ökad arbetsro och en lugnare skolmiljö för att optimera miljön för inläring. Insatsen pågår under hela läsåret och följs upp löpande av elevhälsan.

Ansvarig Personal på Oasen är ansvariga för genomförande av den individuella extra anpassningen och särskilda stöd för de inskrivna eleverna. Elevhälsan har en stödande

funktion och ansvarar för att insatser genomförs. Källskolans rektor har det övergripande ansvaret för verksamheten samt uppföljning och utvärdering.

Datum när det ska vara klart 2024-06-12

Namn: Trygg förflyttning

Områden som berörs av insatsen Situationer där en hel klass ska förflytta sig till lektioner på andra ställen än i sitt eget klassrum.

Insats Klasslärare ska utforma insatsen utifrån vilken årskurs man ansvarar för samt vart och hur långt klassens elever ska förflytta sig.

Mål och uppföljning Syftet med insatsen är att alla elever ska känna sig trygga och situationer där någon blir ensam undviks. Ingen ska lämnas ensam som siste elev och vid behov ska en vuxen följa enskilda elever eller grupper. Insatsen pågår under hela läsåret, följs upp löpande samt utvärderas av skolans personal vid läsårets slut.

Ansvarig Klasslärare ansvarar för att insatsen genomförs. Källskolans rektor har det övergripande ansvaret för verksamheten samt uppföljning och utvärdering.

Datum när det ska vara klart 2024-06-12

Namn: Elevstöd under raster

Områden som berörs av insatsen Vuxenstöd till alla elever under deras raster. Extra stöd i socialt samspel till vissa elever under deras fria tid, vilket en rast innebär.

Insats Under elevernas förmiddags- samt lunchraster finns rastvärdar på skolgården. När elever har rast på eftermiddagen, är det klasslärare/undervisande lärare som ansvarar för att vara ute med sina elever.

Mål och uppföljning Syftet är att alla elever ska känna sig trygga under rasterna och kunna vända sig till en vuxen vid behov. Insatsen pågår under hela läsåret, följs upp löpande samt utvärderas av skolans personal vid läsårets slut.

Ansvarig Rast värdar har ett speciellt uppdrag och ansvar samt klasslärare har ansvaret under eftermiddagsrasten. All personal på Källskolan och fritidshemmet som vistas på- eller går över skolgården under elevernas raster har ett ansvar för att uppmärksamma och ge stöd om incident mellan elever uppstår och/eller att elever bryter mot skolgårdsregel. Källskolans rektor har det övergripande ansvaret för verksamheten samt uppföljning och utvärdering.

Datum när det ska vara klart 2024-06-12

Namn: Rastaktiviteter

Områden som berörs av insatsen Aktiviteter under elevernas lunchrast.

Insats Insatsen ska finnas vid varje lunchrast och ansvarig är en fritidspedagog. Aktiviteter knyts vid möjlighet till skolans aktuella värdegrundstema.

Mål och uppföljning Syfte är att ge eleverna en meningsfull sysselsättning och chans till gemenskap, att fler kamratrelationer kan skapas och färre kränkningar uppstå. Eleverna får en ökad möjlighet att leka klassöverskridande samt att bli mer fysiskt aktiva. Dessutom förhindras att barn känner sig ensamma- eller otrygga på rasterna. Insatsen pågår under hela läsåret, följs upp löpande och utvärderas genom klass- och elevråd samt av skolans personal vid läsårets slut.

Ansvarig Fritidspedagog är ansvarig och ska med framförhållning utforma ett schema över veckans aktiviteter. Källskolans rektor har det övergripande ansvaret för verksamheten samt uppföljning och utvärdering.

Datum när det ska vara klart 2024-06-12

Namn: Fadderverksamhet

Områden som berörs av insatsen Förskoleklass och årskurs 3 ingår i fadderverksamheten samt att alla klasser utser en fadder som ger stöd till nykommen elev.

Insats Med fadder skapas situationer till kamratrelationer över klassgränserna och ger trygghet för nya elever. Dessutom får det arbetslag som ska ta över en förskoleklass en naturlig bekantskap med blivande elever.

Mål och uppföljning Syftet med fadderverksamheten är att skapa kamratrelationer över klassgränserna, de äldre blir förebilder och man lär känna varandras verksamhet. Nya elever ges extra stöd av klasskamrat. Insatsen pågår under hela läsåret, följs upp löpande och utvärderas av skolans personal vid läsårets slut.

Ansvarig Ansvariga är klasslärarna för åk F och 3 vilka vid terminsstart planerar hur aktiviteten lämpligast genomförs. Alla klasslärare är ansvariga att tilldela en ny elev, en fadder från sin klass. Källskolans rektor har det övergripande ansvaret för verksamheten samt uppföljning och utvärdering.

Datum när det ska vara klart 2024-06-12

Namn: Temaveckor och att uppmärksamma viktiga kalenderdagar

Områden som berörs av insatsen Skolgemensamma teman.

Insats En temavecka genomförs både under höst- och vårterminen samt Rädda Barnens vecka kring ”Stopp min Kropp”. Kalenderdagar att uppmärksamma är, FN- och Nobeldagen, Barnkonventionens dag, Alla hjärtans dag samt Internationella kvinnodagen och Rocka sockorna.

Mål och uppföljning Syftet med temadagarna är att sprida viktiga budskap samtidigt som elever och lärare ges möjlighet att träffas i nya konstellationer för en gemensam aktivitet. Uppföljning och utvärdering av temadagar sker i klassen i anslutning till respektive temadag, på arbetsplatsträff samt av skolans personal vid läsårets slut.

Ansvarig Trygghetsteamet ansvarar för att bistå med visst material, dessutom planeringen till temaveckorna. Ansvariga för att insatsen genomförs är arbetslagen som tillsammans bestämmer hur deras årskurs ska genomföra aktiviteten. Klasslärare och alla pedagoger samt övrig personal är delaktig i den verksamheten som bestäms. Källskolans rektor har det övergripande ansvaret för verksamheten samt uppföljning och utvärdering.

Datum när det ska vara klart 2024-06-12

Namn: Internet, sociala media och digital hälsa

Områden som berörs av insatsen Kunskap om etik och moral kring internet och sociala media samt skärmvanors påverkan på hälsan.

Insats Alla elever på Källskolan ska undervisas i åldersanpassat material kring internet och sociala media. Under läsåret genomförs en extra satsning riktad till elever och vårdnadshavare kallad Digital hälsa.

Mål och uppföljning Syfte är att ge eleverna och vårdnadshavare en ökad kunskap kring internet och sociala medier, dess möjligheter och risker. Insatsen pågår under hela läsåret, följs upp löpande och utvärderas genom trivselenkäten av elever i oktober och mars samt av skolans personal vid läsårets slut

Ansvarig Trygghetsteamet ska bistå med förslag på material samt deltar vid åk 3 föräldramöte. Skolsköterska och kurator belyser hygien kring datoranvändning vid hälsolektioner i åk 2. Avseende Digital hälsa finns ett färdigt kursmaterial utvecklat av skolläkaren. Varje klasslärare och i samråd med arbetslaget planerar och bestämmer hur arbetet i klassen ska genomföras. Källskolans rektor har det övergripande ansvaret för verksamheten samt uppföljning och utvärdering.

Datum när det ska vara klart 2024-06-12

Namn: Kapprum och omklädningsrum

Områden som berörs av insatsen Under elevernas vistelse i sitt kapprum samt i idrottens omklädningsrum.

Insats Klasslärare bestämmer tillsammans med sina elever lämpliga åtgärder för att skapa ett så lugnt- och konfliktfritt kapprum som möjligt. Ansvarig lärare ska finnas i klassens korridor och kapprum i anslutning till att eleverna går på rast. Under rasten är det framförallt rast värd som ska ha översikt över om elever går in i korridorer och kapprum och då se till att de åter kommer ut på skolgården. I kring idrottens omklädningsrum har idrottslärare förebyggande insatser samt översikt samt vid behov av extra tillsyn finns utsedd personal med i omklädningsrummen.

Mål och uppföljning Syftet är att skapa ett trevligt, tryggt och konfliktfritt kapprum och omklädningsrum. Insatsen pågår under hela läsåret, följs upp löpande och utvärderas genom trivselenkäten av elever i oktober och mars samt av skolans personal vid läsårets slut.

Ansvarig Ansvariga är berörda lärare samt annan skolpersonal. Källskolans rektor har det övergripande ansvaret för verksamheten samt uppföljning och utvärdering.

Datum när det ska vara klart 2024-06-12

Namn: Matro och kommunicera

Områden som berörs av insatsen Lunchen inleds vid behov, under en stunds tystnad och de lärare som önskar använder sig av ”Sch-lappen”. Av Lgr 22 framkommer att skolan ska ge möjligheter för eleven att utveckla sin kommunikation. För detta är en lunchkonversation mellan elever samt elever till vuxen än bra möjlighet.

Insats Insatsen pågår när eleverna äter lunch i skolmatsalen.

Mål och uppföljning Syftet är att skapa en lugn och trivsam lunchmiljö med möjlighet att konversera. Insatsen pågår under hela läsåret, följs upp löpande och utvärderas genom trivselenkäten av elever i oktober och mars samt av skolans personal vid läsårets slut.

Ansvarig Ansvariga är berörda lärare samt annan skolpersonal. Källskolans rektor har det övergripande ansvaret för verksamheten samt uppföljning och utvärdering.

Datum när det ska vara klart 2024-06-12

Namn: Pulshöjande aktivitet

Områden som berörs av insatsen Extra fysisk aktivitet för elever.

Insats På måndagar går man på klassvisa promenader under en valfri tid. För elever i förskoleklass inleds skoldagen två gånger per vecka, med gemensam fysisk aktivitet på skolgården. Övriga klasser har vid behov återkommande rörelsepaus i klassrummen.

Mål och uppföljning Syftet med insatsen är att eleverna ges tillfällen till extra fysisk aktivitet, vilket visat sig öka förmågan till inlärning och koncentration. Insatsen pågår under hela läsåret, följs upp löpande och utvärderas av personalen vid läsårets slut

Ansvarig Skolsköterskan har huvudansvaret för att morgonaktiviteten genomförs.

Klasslärare ansvarar för promenaden och rörelsepaus under lektionstid. Källskolans rektor har det övergripande ansvaret för verksamheten samt uppföljning och utvärdering.

Datum när det ska vara klart 2024-06-12

Namn: Incidentrapport och kränkingsanmälan

Områden som berörs av insatsen Incidenter på Källskolan avseende kränkande behandling, diskriminering eller trakasserier

Insats En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta

till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden (6 kap. 10 § skollagen). Den vuxne på skolan som ser eller är i närheten av en incident ansvarar för att direkt tala med elev och utsatt samt att snarast skriva en incidentrapport. Klasslärare och/eller fritidshemspersonal har huvudansvaret för att vidare hantera incidenten och vid behov ytterligare tala med aktuella elever samt alltid meddela vårdnadshavare när en incidentrapport skrivits. Kurator ansvarar för att löpande protokollföra incidentrapporter och att de behandlas vid elevhälsans möten samt att beslut om eventuella insatser tas. Kurator ska i samråd med elevhälsan utreda och åtgärda uppkomna fall av kränkande och diskriminerande behandling.

På huvudmannens uppdrag startar rektor skyndsamt en utredning av omständigheterna till den anmälda händelsen och kurator ansvarar för att genomföra utredningen. Efter att en grundlig utredning genomförts, ansvarar rektor för att de åtgärder vidtas som visat sig krävas.

Mål och uppföljning Syftet är ett gemensamt arbetssätt för att Källskolan och fritidshemmets 0-tolerans mot kränkningar, diskriminering eller trakasserier ska uppnås. Insatsen pågår under hela läsåret, följs upp löpande samt utvärderas av skolans personal vid läsårets slut. Källskolans rektor har det övergripande ansvaret för verksamheten samt uppföljning och utvärdering.

Ansvarig Incidentrapporten ska fyllas i vid händelser av kränkning, diskriminering eller trakasserier och all personal agerar utifrån ansvarsområde. Källskolans rektor har det övergripande ansvaret för verksamheten samt uppföljning och utvärdering.

Datum när det ska vara klart 2024-06-12

Namn: Konflikthantering

Områden som berörs av insatsen Förebygga konflikter mellan elever samt ge strategier att hantera uppkomna konflikter.

Insats För att eleverna ska få ökad kunskap- och strategi för konflikthantering har kuratorn lektioner i "Bråka smartare". Personal har kunskap om "Bråka smartare" och kan stödja eleverna utifrån det, när konflikter uppstår. Förebyggande insatser kan också erbjudas vid önskemål kring specifika elevgrupper, vissa teman eller speciella situationer.

Mål och uppföljning Syfte är att förebygga konflikter och skapa en tryggare skola.

Åtgärden pågår under hela läsåret, följs upp löpande samt utvärderas av skolans personal vid läsårets slut.

Ansvarig Trygghetsteamet ansvarar för att planera insatser för att förebygga konflikter. Källskolans rektor har det övergripande ansvaret för verksamheten samt uppföljning och utvärdering.

Datum när det ska vara klart 2024-06-12

Namn: Hälsosamtal

Områden som berörs av insatsen Elever i förskoleklass erbjuds hälsosamtal.

Insats Skolsköterskan genomför hälsosamtalen enligt Socialstyrelsen och Skolverkets rekommendationer. Hälsosamtalen baseras på en hälsoenkät som bland annat handlar om elevens hem- och lärmiljö, hälsa och livsstil samt erhållna vaccinationer.

Mål och uppföljning Syftet med hälsosamtalen är att stärka elevens hälsa och tidigt upptäcka elever som behöver extra anpassningar eller särskilt stöd, för att nå utbildningens mål.

Ansvarig Källskolans skolsköterska är ansvarig för att samtliga elever tillsammans med sina vårdnadshavare erbjuds hälsosamtal enligt rekommendationer. Skolchefen har det övergripande ansvaret för verksamheten samt uppföljning och utvärdering.

Datum när det ska vara klart 2024-06-12

Namn: Elever som kommer till- samt lämnar skolan med buss

Områden som berörs av insatsen Elever som kommer till samt lämnar skolan med skolskjuts via buss.

Insats När skoldagen börjar möter personal från skolan upp de eleverna som kommer med buss. När skoldagen slutar följer personal från skolan eleverna till bussen.

Mål och uppföljning Syftet är att skapa en tryggare situation i anslutning till att eleverna kommer till- samt lämnar skolan via buss. Åtgärden pågår under hela läsåret och utvärderas av skolans personal vid läsårets slut.

Ansvarig Ansvariga är den personal som har i uppdrag att hämta samt lämna eleverna vid bussen. Källskolans rektor har det övergripande ansvaret för verksamheten samt uppföljning och utvärdering.

Datum när det ska vara klart 2024-06-12

Namn: Anpassad grundskola

Områden som berörs av insatsen Källskolan driver sedan något år tillbaka en egen anpassad skolform riktad till de elever som är inskrivna i den anpassade grundskolan eller omvänt integrerade. Eleverna erbjuds anpassad undervisning avseende årskurserna 1-6. De följer Planen mot kränkande, diskriminerande behandling och trakasserier utifrån sina förutsättningar.

Ansvarig Ansvariga för den dagliga verksamheten är den personal som har sin anställning på den anpassade grundskolan. De ges kontinuerligt stöd av specialpedagog. Källskolans rektor har det övergripande ansvaret för verksamheten samt uppföljning och utvärdering.

Datum när det ska vara klart 2024-06-12

Namn: Fritidshemmet

Områden som berörs av insatsen Undervisningen i fritidshemmet ska utgå från den värdegrund och det uppdrag samt de övergripande mål- och riktlinjer som framgår av del 1 och 2 i läroplanen, Lgr 22. Undervisningen beskrivs utifrån ett centralt innehåll i del 4 av läroplanen. Det handlar övergripande om språk och kommunikation, skapande och estetiska uttrycksformer, natur och samhälle samt lekar, fysiska aktiviteter och utevistelse.

Insats Fritidshemmets personal ska erbjuda eleverna en meningsfull fritid och ett samarbete med åk F-3 ska utvecklas utifrån Fritidshemmets kompletterande uppdrag.

Mål och uppföljning Syftet är en meningsfull fritid och ett komplement till skolan genom att i högre grad vara situationsstyrd, upplevelsebaserad och grupporienterad samt utgå från elevernas behov, intresse och initiativ. Insatsen pågår under hela läsåret, följs upp löpande samt utvärderas av skolans personal vid läsårets slut.

Ansvarig Personal på fritidshemmet ansvarar för verksamhetens genomförande.

Källskolans rektor har det övergripande ansvaret för verksamheten samt uppföljning och utvärdering.

Datum när det ska vara klart 2024-06-12

Aktiva åtgärder på främjande nivå läsåret 2023-2024, att extra uppmärksamma

De främjande insatserna är det som görs utan att det finns ett särskilt problemområde. De ska stimulera, verka för- eller underlätta en utveckling. Uppföljning av aktuella områden sker fyra gånger per år.

Förbättringsområde/Vad:	Syfte/Varför:	Insats/Aktivitet:
Kontinuerligt Värdegrundsarbete	Värdegrunden ska tydligare genomsyra hela skoldagen genom differentierad undervisning samt övrig verksamhet	Aktuellt tema planeras på F-3s arbetslagsmöten. Trygghetsteamet ska åldersanpassa värdegrunds-material samt utveckla samt konflikthantering. Två temaveckor kring värdegrund samt en vecka med ”Stopp min kropp”. Uppmärksamma viktiga kalenderdagar.
Ökad delaktighet och inflytande hos elever	Aktivt arbeta för elevers delaktighet och inflytande	Tydligt återkoppla elevernas synpunkter från trivselenkät och övriga elevrådsteman. Trygghet och trivsel är ledord för elevrådet. Gemensamt protokoll för klassråden samt protokoll från elevrådet med återkoppling.
Ökad samverkan mellan vårdnadshavare och skola	Aktivt arbeta för vårdnadshavares delaktighet	Skolans dokument ska vara tillgängliga för vårdnadshavare. Föräldramöte, veckobrev, utvecklingsamtal, trivselaktivitet. Utveckla vårdnadshavares möjligheter att delge sin upplevelse av delaktighet.
Rastaktiviteter	Främjande insatser för ökad trygghet och trivsel	Vuxenledd rastaktivitet. Uppsökande för ökat deltagande. Vuxenstöd vid bollsporter.
Fritidshemmets insatser	Stärka koppling mellan skola och fritidshem	Organiserade träffar mellan fritidshemmet och skolan.

Aktiva åtgärder på förebyggande nivå läsåret 2023-2024, att extra uppmärksammade

De förebyggande insatserna handlar om att skapa en organisation och att medarbetares uppdrag är sådant att risken för kränkande- och diskriminerande behandling minimeras. De görs innan, för att undvika att något problematiskt ska hända. Uppföljning av aktuella områden sker fyra gånger/år.

Förbättringsområde/Vad:	Syfte/Varför:	Insats/Aktivitet:
Socialt tillgänglig och inkluderande klassrumsmiljö	Skapa arbetsro, närvaro, tillhörighet och delaktighet för alla elever	Förstärkt kontinuerlig kommunikation med eleven samt bygga relationer med eleverna.
Kapprum och omklädningsrum	Ökad trygghet och trivsel	Ta tillvara elevernas konkreta ideer kring förbättringar samt genomföra möjliga ändringar. Fortsatt personalnärvaro i omklädningsrummen.
Konflikthantering	Öka elevers kunskap kring hjälpsamma strategier vid konflikt.	Vuxennärvaro på raster. Bråka smartare i åk F-3 samt vidareutveckla strategier för konflikthantering.

Bilaga; Anmälan-Utredning-Åtgärd-Uppföljning, Om kränkande behandling/diskriminering/trakasserier

DEL 1: Anmälan

- om kränkande behandling/diskriminering/trakasserier

Enligt 6 kap. 10§ skollagen (2010:800)/ 2 kap. 7§ diskrimineringslagen (2008:567) är personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till rektorn. Rektorn är därefter skyldig att anmäla detta till huvudmannen.

Händelseinformation

Enhet Klicka eller tryck här för att ange text.	Diarienummer/ärendekod Klicka eller tryck här för att ange text.
Datum för händelsen Klicka eller tryck här för att ange datum.	Datum då händelsen kommit till förskolan/skolans kännedom Klicka eller tryck här för att ange datum.
Datum då händelsen anmäls till rektor Klicka eller tryck här för att ange datum.	Datum då händelsen anmäls till huvudmannen Klicka eller tryck här för att ange datum.
Utredarens namn och titel Klicka eller tryck här för att ange text.	
Ansvarig rektor Klicka eller tryck här för att ange text.	Förskola/Skola Klicka eller tryck här för att ange text.

Kortfattad beskrivning av händelsen

Klicka eller tryck här för att ange text.

Kortfattad beskrivning av eventuella åtgärder som redan vidtagits

Klicka eller tryck här för att ange text.

DEL 2: Utredning

- av kränkande behandling/diskriminering/trakasserier

Enligt 6 kap. 10 § skollagen (2010:800) eller 2 kap. 7 § diskrimineringslagen (2008:567). Personuppgifter hanteras i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning).

Personuppgifter

Namn på barn/elev som anser sig blivit utsatt Klicka eller tryck här för att ange text.	Barnets avdelning/Elevens klass Klicka eller tryck här för att ange text.
Personnummer på barn/elev Klicka eller tryck här för att ange text.	Barnets/Elevens lärare Klicka eller tryck här för att ange text.
Namn på barn/elev/personal som är inblandade Klicka eller tryck här för att ange text.	
Namn på personal som deltagit i utredningen Klicka eller tryck här för att ange text.	
Kontakt med vårdnadshavare tagen JA ☐ NEJ ☐	
Om JA, ange datum Klicka eller tryck här för att ange datum.	

Beskrivning av händelsen

Beskriv vad som framkommit vid utredningen och redogör för de berördas berättelse av händelsen.
Klicka eller tryck här för att ange text.

Bedömning av händelsen

- Kränkande behandling
- Diskriminering
- Trakasserier

Om **diskriminering** eller **trakasserier**, välj grund:

- Kön
  - Etnisk tillhörighet
  - Funktionsnedsättning/bristande tillgänglighet
  - Religion/annan trosuppfattning
  - Sexuell läggning
  - Könsoverskridande identitet/uttryck
  - Ålder
- Kränkning/diskriminering/trakasserier bedöms ej ha förekommit**

DEL 3: Åtgärder (Åtgärder ska vidtas då det finns behov utifrån bedömning)

Åtgärder och mål för åtgärderna och vem som ansvarar
Klicka eller tryck här för att ange text.

Avslutning av utredning

Utredning avslutad vid följande datum
Klicka eller tryck här för att ange datum.

Utredarens underskrift

Utredarens namn
Klicka eller tryck här för att ange text.

Datum för uppföljning/utvärdering
Klicka eller tryck här för att ange datum.

DEL 4: Uppföljning/utvärdering av åtgärder

Beskriv om åtgärderna utförts och om målen uppnåtts.
Klicka eller tryck här för att ange text.

Eventuellt nya åtgärder
Klicka eller tryck här för att ange text.